

Op een ontwerpende manier samenwerken rond klimaat

Valérie Lehouck - Arteveldehogeschool
Hilde Hofkens – Thomas More Kempen

Het uitgangspunt: studenten krijgen een overload aan (des)informatie. Kritisch denken is daarom een essentieel onderdeel van het onderwijs.

Door afwezigheid van Hilde, wordt er voornamelijk ingegaan op hoe Vrijplaats hier een antwoord op wilt bieden.

Vrijplaats is een excellentiecentrum en living lab

- Uitgangspunt = onderwijs voor de toekomst. Waartoe leren wij?
- Focus op duurzaamheidscompetenties (GreenComp + Entrecomp)
- Binnenbrengen van complexiteit van wicked problems en hiermee leren omgaan
- Oog voor grenzen van planeet en sociale grenzen (donut)
- Streven naar systemische aanpak, samen met studenten en werkveld
- Design thinking = rode draad

Vrijplaats als living lab:

- Onderzoek:
  - Zelfbedruipend via projecten van externen die binnengehaald worden --> bepalen de thema's waarrond gewerkt wordt
  - Alles wordt ontwikkeld vanuit onderzoeksmatige invalshoek
  - Maandelijkse intervisies, waarbij studenten en lectoren elkaars testpubliek zijn
  - Design - itereren - bijsturen
- Curriculum
  - Lerende gemeenschap (10 à 40 studenten/jaar - 4 à 7 coaches)
  - Ontstaan vanuit lerarenopleiding maar intussen breder (OSO, OLO, OKO, PJK, GDM, JOU)
  - Verschillende soorten stages (afstudeerstage, CSL, verdieping, keuzestages, ...)
- Focus op het ontwerpen van zaken 'die de wereld beter maken' rond 4 thema's:
  - Outdoor learning
  - STEM
  - Duurzaamheid
  - Cultuureducatie
- Altijd aandacht voor duurzaamheidsprincipes:
  - Actiegericht
  - Samen
  - Onderzoekend
  - Leren van en met elkaar

Op een ontwerpende manier samenwerken rond klimaat

Valérie Lehouck - Arteveldehogeschool
Hilde Hofkens – Thomas More Kempen

Concrete voorbeelden: projecten rond klimaatrechtvaardigheid --> specifieke inhoud van de verschillende fasen wordt getoond in de MIRO

- Opdrachtgever = 11.11.11
- Middelen vanuit DEAR-project
- Project 1 rond klimaatmigratie (1Planet4All)
- Project 2 rond gender(on)gelijkheid en klimaatbeleid
- Afbakenen van onderwerp en in kaart brengen van het probleem gebeurt via systeemdenken.

- Verkenningsfase:
  - Andere materialen verkennen
  - Experten uitnodigen
  - Linken met onderwijsdoelen bekijken --> zeer brede analyse toont aan dat ontwikkelde projecten relevant zijn voor veel vakken (niet enkel de 'usual suspects')
- Ontwikkelen van prototypes
  - Uittesten en eigen doelen in vraag stellen

Vraag uit groep: wat doe je met grote groepen? Vrijplaats is immers maar voor een kleine groep studenten.

Valerie licht aanpak toe die ze hanteert binnen LKO 'global engagement and awareness raising':

- Combinatie van reguliere studenten, internationale uitwisselingsstudenten, VDAB-studenten
- Modulaire aanpak met outdoor week (of internationale week)
- Constant perspectiefwisseling

Deze aanpak is verplicht voor alle studenten en dus ook haalbaar voor grotere groepen.